

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

25 mai

2012

Anul XI

nr. 19 (422)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

SUA s-a angajat să asiste Procuratura RM în exercițiul de reformare

pag. 3

Moldova în contextul noii arhitecturi de securitate regională

pag. 4

Proiectul legii privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă a fost aprobat în prima lectură

pag. 5

Convenția Națională pentru Integrare Europeană recomandă trecerea R. Moldova la a doua fază a liberalizării regimului de vize

Convenția Națională pentru Integrare Europeană recomandă trecerea oficială a Republicii Moldova la a doua fază a liberalizării regimului de vize cu Uniunea Europeană, cât mai curînd posibil. Înainte de aceasta, Moldova trebuie să finalizeze implementarea completă a condițiilor din prima fază a acestui proces.

Aceasta este una dintre recomandările formulate, în cadrul unei mese rotunde, de Grupul de lucru privind liberalizarea regimului de vize al Convenției Naționale pentru Integrare Europeană.

În cadrul întrunirii au fost abordate subiecte referitoare la realizările și progresele înregistrate de Republica Moldova în prima fază a implementării dialogului cu UE privind liberalizarea regimului de vize. La finalul evenimentului, au fost formulate un șir de recomandări privind procesul de liberalizare a regimului

de vize. Acestea se referă la menținerea ritmului accelerat al implementării Planului de Acțiuni privind regimul liberalizat de vize și alocarea corespunzătoare a resurselor bugetare, corelînd mai strîns procesul de liberalizare a regimului de

vize și asistența externă dedicată implementării acestor reforme.

De asemenea, la masa rotundă a fost evidențiată necesitatea consolidării acțiunilor de informare și comunicare directă și continuă dintre autorități și cetățeni,

bazată pe o strategie de comunicare privind procesul de liberalizare a regimului de vize, asigurată cu resurse bugetare.

Participanții la eveniment au recomandat și continuarea dialogului cu Parlamentul RM, deoarece

implementarea fazei a doua a Planului de Acțiuni, la fel, presupune ajustarea și amendarea cadrului legislativ adiacent, întru asigurarea unei implementări cuprinzătoare și eficiente a condiționalităților dialogului referitor la vize.

Recomandările formulate în cadrul mesei rotunde urmează a fi expediate autorităților și factorilor de decizie relevanți.

Proiectul „Convenția Națională pentru Integrare Europeană” este implementat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”, Asociația pentru politică Externă și Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, cu susținerea financiară a Ministerului Afacerilor Externe al Slovaciei.

Scopul inițiativei este de a stimula debateri ample și de a formula recomandări pentru structurile guvernamentale, cu participarea societății civile, în vederea adoptării și implementării standardelor comunitare în Republica Moldova.

NATO cheamă părțile implicate în conflicte înghețate să dea dovadă de constructivism

„Conflictele regionale prelungite din Caucazul de Sud și Republica Moldova rămîn și în continuare o sursă de neliniște pentru NATO”. Anunțul a fost făcut într-o declarație adoptată la Summit-ul NATO în Chicago.

În declarație se conține și un apel către toate țările acestor regiuni, în care părțile sînt chemate să dea dovadă de constructivism și voință politică, și să respecte formatele existente a tratatelor. Totodată, participanții la summit au chemat țările implicate în conflicte să evite acțiunile care pot submina securitatea și stabilitatea regională.

„Noi rămînem adepții integrității teritoriale, independenței și suveranității Armeniei, Azerbaidjanului, Georgiei și Republicii Moldova, și continuăm să depunem eforturi, bazate pe principiile și normele legislației mondiale, Statutul ONU și Actul Final de la Helsinki privind soluționarea conflictelor regionale”, se specifică în declarație.

Premierul Vlad Filat a avut o întrevvedere cu ambasadorul Suediei în R. Moldova

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevvedere cu Ingrid Tersman, ambasador al Regatului Suediei în Republica Moldova, potrivit Direcției comunicare și relații cu presa a Guvernului.

În cadrul întrevederii, oficialii au făcut un schimb de opinii privind situația social-politică din Republica Moldova, procesul de integrare europeană a țării noastre, precum și privind stadiul actual al relațiilor moldo-suedeze. A fost menționată tendința pozitivă a cooperării moldo-suedeze și deschiderea ce se atestă în sensul dezvoltării continue a parteneriatului bilateral. Totodată, a fost exprimat interesul reciproc pentru extinderea și consolidarea cooperării multidimensionale între Republica Moldova și Suedia.

Un subiect aparte al discuției l-a constituit organizarea vizitei la Chișinău a ministrului suedez pentru Comerț, Ewa Bjorling, planificată pentru 18 octombrie a.c. Ingrid Tersman a precizat că Ewa Bjorling va fi însoțită de o delegație a oamenilor de afaceri din Suedia, exprimîndu-și convingerea că vizita respectivă va contribui la dezvoltarea relațiilor stabilite pînă la moment, inclusiv în cadrul vizitei delegației Republicii Moldova în Suedia din anul 2011, dar și pentru deschiderea noilor perspective de colaborare.

Ingrid Tersman a reiterat poziția Suediei de a continua să ofere Republicii Moldova asistența necesară pentru promovarea reformelor interne economice și sociale, atît în cadrul programelor de cooperare bilaterală, cît și prin interme-

diul structurilor internaționale.

Vlad Filat a exprimat grațitudine pentru suportul acordat țării noastre de către partenerii suedezi. Premierul a menționat că, Republica Moldova pledează pentru o dinamizare a activităților de ordin comercial și investițional între țările noastre. Totodată, prim-ministrul a confirmat deplina deschidere din partea Guvernului Republicii Moldova, în vederea eficientizării cooperării între diverse ministere și instituții din ambele țări.

Suedia este lider european în acordarea asistenței Republicii Moldova. Conform Strategiei de cooperare între Republica Moldova și Suedia pentru perioada 2011-2014, suma totală a asistenței Suediei va constitui 52 milioane de euro.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ Flash

| Accizele la automobile vor crește din 2013

Accizele la automobile urmează să crească cu 5% din 2013, potrivit unui proiect de modificare a politicii fiscale și vamale.

Accizele la automobile au fost majorate în acest an, în medie cu 6,9%, față de creșterea planificată inițial, de 50%.

Premierul Vlad Filat a anunțat săptămîna trecută, că va permite înregistrarea automobilelor mai vechi de 7 ani care se află pe teritoriul Republicii Moldova, ceea ce va genera acumularea unor venituri în plus la buget.

Fondul Monetar Internațional (FMI) prognozează o încetinire a creșterii economice a Republicii Moldova de la 6,5% în 2011, la 3% în acest an, în condițiile crizei economice care afectează regiunea.

| Minorii de la Penitenciarul nr. 13 își continuă studiile în izolator

Anul școlar este pe ultima sută de metri. Pentru finalizarea studiilor se pregătesc și elevii deținuți la Penitenciarul nr. 13 din Capitală. În acest an, pentru prima dată, 5 deținuți din izolator vor susține examene de absolvire a clasei a noua.

Matematica, fizica și limba engleză. Acesta este orarul lecțiilor, pentru astăzi, al elevilor din Penitenciarul nr. 13. În loc de o clasă spațioasă, orele decurg într-o celulă de circa 20 metri. Eugen a atins deja vârsta majoratului. El a fost judecat pentru furt. În penitenciar se află de aproape doi ani. În timp ce semenii lui vor absolvi în acest an liceul, el va absolvi abia clasa a noua.

Elevii spun că vin cu drag la ore, pentru a acumula noi cunoștințe, alții - pentru a putea obține o profesie după ispășirea pedepsei.

Pentru orele din penitenciar au fost invitați profesori de la școlile din Capitală. Ce-i drept, puțini sînt dintre cei care au raspuns pozitiv invitației.

Pe lângă obiectele de bază, elevii din izolator învață facultativ și limba engleză. Pentru că nu au fost găsiți profesori, cursul este ținut de un deținut, care vorbește la perfecție cîteva limbi străine. În Penitenciarul numărul 13, orele pentru minori sînt predate din anul 2008. În acest an, pentru prima dată, 5 deținuți vor susține examene de absolvire a clasei a noua.

| Misiunea OSCE din Republica Moldova va fi condusă de un nou șef

Misiunea OSCE din Republica Moldova va fi condusă de un nou șef. E vorba despre Jennifer Brush, care a activat anterior în calitate de director al Biroului Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii pentru Europa Centrală și de Sud-Est. Jennifer Brush a susținut o conferință de presă, în care a prezentat planurile și prioritățile Misiunii OSCE pe parcursul mandatului său. OSCE participă în calitate de mediator la negocierile în formatul „5+2” în problema transnistreană.

| Experți ONU vor evalua respectarea drepturilor femeilor în Moldova

Un grup de cinci experți ai ONU va evalua modul de respectare a drepturilor femeilor în Moldova.

Potrivit unui comunicat de presă al ONU, experții au sosit luni, 21 mai, în Moldova, unde vor investiga situația pînă pe 30 mai. În 10 zile, delegația se va întîlni cu oficiali guvernamentali la nivel național și local, reprezentanți ai societății civile. Programul include vizite în orașele Chișinău, Căușeni, Bălți, Comrat și Tiraspol. Concluziile preliminare ale vizitei vor fi anunțate pe 30 mai la Chișinău, iar raportul complet va fi prezentat în iunie 2013, de Consiliul ONU pentru Drepturile Omului.

Potrivit sursei, experții ONU vor examina multiplele forme de discriminare împotriva femeilor, inclusiv a celor de etnie romă și a lesbienelelor. „Ne vom axa pe legi care discriminează femeile și vom atrage o atenție specială discriminării împotriva femeilor în viața publică și politică, economică și socială”, a spus președintele grupului de experți, Kamala Chandrakirana.

Precizăm că, delegația ONU este compusă din experți independenți din toate regiunile lumii: Kamala Chandrakirana, președinte-raportor (Indonezia), Emna Aouij (Tunisia), Mercedes Barquet (Mexic), Frances Raday (Israel/ Marea Britanie) și Eleonora Zielinska (Polonia).

| Procurorul raionului Orhei și-a dat demisia

Procurorul raionului Orhei, Valeriu Smochină, a demisionat. Anterior, acestuia i s-a adus învinuire că nu este capabil să își exercite atribuțiile care îi revin potrivit legii.

Precizăm că, în cadrul ședinței recente a Consiliului raional Orhei urma să fie adoptat un demers către Procurorul General, în vederea demiterii lui Valeriu Smochină din funcția de procuror al raionului Orhei în urma ultimelor acte de încălcare a legii, inclusiv de către procurori aflați în subordinea acestuia, care au avut loc pe teritoriul raionului. În ultimii 3 ani, doi procurori de la Orhei au fost reținuți cu mită, Smochină fiind sancționat disciplinar.

Acesta a anticipat evenimentele și a plecat din proprie inițiativă.

Anterior, comisarul de Orhei, Oleg Cociuc, a fost demis din funcție, după ce un presupus membru al lumii interlope, Alexei Veretco, a fost împușcat mortal în fața unui restaurant din apropierea orașului. Crima s-a produs în timpul unei bătăi în care au fost implicați și polițiști.

SUA acordă Moldovei 2 384 800 dolari pentru susținerea supremației legii

Guvernul Statelor Unite va acorda Moldovei 2 384 800 dolari SUA, drept asistență suplimentară. Baniile vor fi îndreptați spre susținerea supremației legii în Republica Moldova, și în special, pentru susținerea eforturilor în domeniul consolidării justiției și reformei organelor de drept, combaterea corupției, traficul de persoane și a criminalității organizate.

Secretarul General al Guvernului, Victor Bodiu, a semnat cu Brian A. Nichols, adjunctul principal al asistentului Secretarului de Stat pentru Biroul afaceri internaționale în domeniul combaterii drogurilor și aplicării legii, un amendament la „Scrisoarea de Acord cu privire la controlul drogurilor și aplicarea normelor de drept între cele două guverne”.

Potrivit lui Bodiu, asistența acordată reprezintă un alt exemplu concret al parteneriatului puternic între Republica Moldova și Statele Unite ale Americii.

„Cooperarea între Guvernele statelor noastre, precum și sprijinul acordat de Guvernul SUA transformărilor democratice și edificării statului de drept în Republica Moldova au avut o ascendență pozitivă din momentul declarării independenței statului nostru. Intensificarea dialogului bilateral, extinderea și diversificarea asistenței acordate în diverse domenii formează în ultimii ani vectorii vizibili ai unui parteneriat strategic între statele noastre”, a spus Victor Bodiu.

Secretarul General al Guvernului a precizat că, la moment, în Moldova în curs de implementare sînt 26 de proiecte

din cadrul asistenței Guvernului SUA în valoare de cca 360 mil. dolari.

„Guvernul Republicii Moldova are voința și determinarea, stabilite printr-un plan de activitate bine definit și de perspectivă în vederea ridicării bunăstării cetățenilor săi, de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor și de integrare europeană. În acest context, un loc aparte îl ocupă reforma instituțiilor de drept și aplicării normelor de drept, pentru a corespunde valorilor unui stat cu adevărat democratic și cerințelor internaționale. Am elaborat și adoptat în Guvern setul de acte normative menite să pregătească reformarea instituțiilor de drept, care au fost apreciate la nivel înalt de către partenerii de dezvoltare, experții străini și naționali”, a mai spus Bodiu.

Studiu: MAI, PG și CCCEC sînt la cheremul Guvernului

Guvernul subjugă instituțiile de forță. Este concluzia unui studiu efectuat de către Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului. Președintele CREDO face referință atît la Ministerul de Interne, cît și la Centrul Anticorupție și Procuratura Generală.

„În momentul în care nu avem resurse financiare adecvate realizării obiectivelor agențiilor (instituțiile statului n.r.), atunci aceste agenții sînt vulnerabile în fața influenței din partea Executivului. Trebuie să existe o prevedere legală clară, adoptată prin lege, ca această imixtiune să fie considerată ilegală și să fie pedepsită”, a declarat președintele CREDO, Sergiu Ostaf.

Principalul argument invocat de Ostaf este că toate instituțiile statului sînt finanțate direct de către Guvern. Prin urmare, Executivul poate șantaja orice autoritate atunci cînd are anumite interese. Președintele CREDO s-a arătat nemulțumit și de modul în care sînt împărțite funcțiile de conducere în cadrul Procuraturii Generale, SIS și CCCEC.

„Situația referitoare la SIS

este absolut incertă atunci cînd nu există un conducător al acestei instituții pe o perioadă foarte lungă. Este important să includem în criteriile de selectare a acestor persoane reputația profesională și imaginea morală adecvată în societate. La nicio instituție, cu excepția Procuraturii, nu figurează aceste cerințe”, susține Ostaf.

De cealaltă parte, Guvernul recunoaște că instituțiile sînt politizate, dar susține că uneori, acest lucru este inevitabil.

„Din momentul în care la guvernare în Republica Moldova se află 3 formațiuni politice, evident că unii miniștri sau unii conducători de instituții sînt promovați în funcție de anumite partide, ceea ce nu înseamnă că se ignoră astfel de principii ca profesionalismul”, a declarat purtătorul de cuvînt al prim-ministrului, Igor Volnițchi.

Totodată, purtătorul de cuvînt al premierului a precizat că echipa lui Vlad Filat a elaborat deja o strategie de depolitizare a acestor instituții, doar că deocamdată, aceasta rămîne la nivel de inițiativă.

Suspectul omorului de la Durlești s-a ascuns în Turcia

Un suspect în cazul dublului asasinat din Durlești a fost reținut în Turcia.

Oamenii legii nu-l pot aduce însă acasă, pentru că nu au confirmarea Guvernului de la Ankara.

Încă din octombrie 2011, procurorii au declarat că aceste crime sînt aproape de a fi descoperite, cea mai reală versiune fiind suspectul reținut în Turcia.

Procurorul-șef al Secției exercitarea urmăririi penale în cazuri excepționale, Corneliu Bratunov, a declarat că autoritățile de la Ankara au acceptat extrădarea suspectului, un moldovean în vîrstă de 30 de ani din Chișinău, dar este nevoie de confirmarea Cabinetului de miniștri, pe care, deși au cerut-o, nu au primit-o nici pînă în prezent.

Bărbatul ar fi plecat în Turcia imediat după ce a fost comisă crima de la Durlești - 1 aprilie 2011.

Între timp, oamenii legii au „prelucrat” sute de presupuși suspecti. Unii au fost arestați, iar apoi eliberați.

Fără ultimele două legi Moldova poate fi ținută departe de regimul liberalizat de vize

Republica Moldova este gata să treacă la faza a doua de implementare a Planului de Acțiuni pentru liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană. Potrivit experților Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, Parlamentul de la Chișinău trebuie să adopte, cel tîrziu săptămîna viitoare, Legea antidiscriminare și Legea cu privire la reforma CCCEC, pentru ca subiectul să nimerescă pe agenda Consiliului de Cooperare Uniunea Europeană - Republica Moldova, care se va desfășura în luna iunie.

După prezentarea unei retrospective a evoluțiilor înregistrate în ultimele 6 luni, Leonid Litra, expert IDIS, a declarat că Republica Moldova trebuie să adopte și cele două legi menționate, pentru ca niciun stat european să nu se opună deciziei ca Republica Moldova să treacă la cea de-a doua etapă de implementare a Planului de Acțiuni pentru liberalizarea regimului de vize.

„Prima fază ține exclusiv de adoptarea cadrului legal. S-a ținut cont de toate rigorile Uniunii Europene și nu vîd de ce cele două legi care au rămas a fi adoptate trebuie să reprezinte un impediment în realizarea acestui obiectiv atît de semnificativ pentru țara noastră”, a declarat Leonid Litra. Expertul spune că, societatea moldovenească va avea de cîștigat atît beneficiul de a călători în spațiul european fără vize, cît și beneficiul unei reforme ample a sistemului justițiar.

Trecerea la faza a doua de implementare a Planului de Acțiuni pentru liberalizarea regimului de vize este o prioritate evidențiată de premierul Vlad Filat în raportul de activitate al Guvernului, prezentat în fața Parlamentului pe 27 aprilie.

Noi cerințe legale privind interesele economice ale consumatorilor

Codul contravențional ar putea să conțină noi cerințe legale privind interesele economice ale consumatorilor, încălcarea căror ar urma să fie sancționată. Proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional a fost aprobat de către Cabinetul de miniștri în cadrul ședinței din 18 mai 2012, și urmează să fie discutat și votat în Parlament.

Astfel, potrivit proiectului, încălcarea de către vînzător sau prestatorul de serviciu a termenului de 14 zile de la data înaintării reclamației de către consumator ar urma să fie sancționată cu o amendă de 1000-2000 lei aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu o amendă de 3000-4000 lei aplicată persoanei juridice.

Aceeași sancțiune ar urma să fie aplicată în cazul refuzului vînzătorului de a înlocui în termen de 14 zile un produs nealimentar de aceeași calitate similar celui procurat, dacă acest produs nu-i convine consumatorului ca formă, model, mărime, culoare.

Dacă este vorba despre produse alimentare sau produse cosmetice, vînzătorul este obligat să le înlocuiască sau să restituie contravaloarea acestora, dacă produsele nu corespund cerințelor prescise sau declarate. În caz contrar, se aplică amenzi în sumele enunțate mai sus.

O încălcare nouă a regulilor privind protecția consumatorului este și lipsa registrului de reclamații sau neafișarea acestuia la loc vizibil pentru consumatori. Încălcarea se sancționează cu o amendă de 1000-2000 lei aplicată persoanei cu funcție de răspundere, și o amendă de 2000-4000 lei aplicată persoanei juridice.

SUA s-a angajat să asiste Procuratura RM în exercițiul de reformare

Procurorul General, Valeriu Zubco a avut, recent, o întrevedere cu primadjunctul Secretarului de Stat

rorii moldoveni în ajustarea activității la rigorile internaționale, dînd asigurări că SUA va oferi în continuare

al SUA, Brian Nichols, aflat într-o vizită de lucru la Chișinău.

Salutînd prezența înaltului oficial american la Procuratura Generală, Valeriu Zubco a exprimat recunoștința pentru asistența generoasă acordată instituției din partea Ambasadei SUA în Republica Moldova în consolidarea procesului de reformare a organelor Procuraturii din țara noastră.

Brian Nichols a apreciat eforturile depuse de procu-

sprijinul necesar pentru îmbunătățirea activității instituționale.

De asemenea, reieșind din noile priorități lansate și reforma amplă declanșată în cadrul Procuraturii, demnitarul american s-a arătat interesat de principalele probleme cu care se confruntă procurorii moldoveni în activitate, solicitînd identificarea domeniilor concrete de asistență din partea Statelor Unite ale Americii.

Interlocutorii au abordat întregul spectru de probleme care necesită suport financiar, în particular referindu-se la asistența atît în domeniul in-

struirii procurorilor în depistarea investigației și calificării infracțiunilor din sfera cibernetică, combaterea crimina-

lității organizate, a traficului de persoane, cît și în domeniul dotării tehnico-materiale a procurorilor.

Confirmînd sprijinul ferm al SUA pentru opțiunea reformatoare a Procuraturii din Republica Moldova, înaltul oficial american a exprimat interesul de a se angaja pe-

pentru a discuta profesionist asupra detaliilor de implementare a proiectelor bilaterale, care în opinia lui Valeriu Zubco, va aduce multe beneficii cetățenilor Republicii Moldova.

La finele întreprinderii, cele două părți au stabilit să rămînă în contact și să se in-

nar în efortul de aprofundare a parteneriatului.

La rîndul său, Procurorul General a exprimat grațitudinea pentru susținere și a subliniat importanța deschiderii

formeze reciproc cu privire la inițiativele sau problemele care vizează chestiunile de interes comun.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Procurorul General în vizită oficială în Slovenia

Procurorul General, Valeriu Zubco a efectuat în perioada 16 - 18 mai, o vizită oficială în orașul Brdo, Slovenia, unde a participat la Conferința Ministerială a Procurorilor Generali și Miniștrilor de Interne din Sud-Estul Europei.

Evenimentul a fost organizat în

raza și a mări încrederea între autoritățile date”.

În mare parte procurorii din țările participante au evocat lipsa la nivel național a legislației relevante privind formarea echipelor comune de anchetă.

„Deși mecanismele tradiționale,

fenomen”, a mai menționat Valeriu Zubco.

Totodată, participanții la conferință au susținut, în unanimitate, declarația Procurorului General al Sloveniei, Zvonko Fišer care a declarat că, „pentru atingerea rezultatelor reale și pozitive a funcționării echipelor comune de anchetă nu este de ajuns doar legiferarea acestora, ci și voința politică, și dorința de aplicare în practică a acestor prevederi”.

Pentru Republica Moldova, pași importanți în domeniul discutat a servit semnarea,

la 13.03.2012, la Strasbourg, a celui de-al doilea Protocol la Convenția Europeană de asistență juridică în materie penală din 1959, și aprobarea de către Parlament a completării Codului de procedură penală cu prevederi referitoare la echipele comune de investigații.

Proiectul în cadrul căruia a fost organizată conferința, este încă în realizare, fiind desfășurate doar 3 din cele 5 reuniuni preconizate. Următoarea reuniune este planificată pentru luna iulie curent. Scopul proiectului este de a determina participanții să folosească cunoștințele acumulate în practică pentru a stabili rolul procurorilor, colaboratorilor de poliție și ONG-urilor în cazul utilizării echipelor comune de anchetă.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

cadru Proiectului „Cerințe de bază pentru formarea Grupurilor Comune de Investigații pentru combaterea traficului de ființe umane în Sud-Estul Europei”, implementat de către Ministerul de Interne al Sloveniei în parteneriat cu Ministerul de Interne al Bulgariei.

La conferință au participat reprezentanți de nivel înalt din cadrul Procuraturilor Generale și Ministerelor de Interne din statele beneficiare: Albania, Croația, Bosnia și Herțegovina, Serbia, Muntenegru, Macedonia, Republica Moldova și România.

Conferința a fost deschisă de Ministrul de Interne al Sloveniei, Vinko Gorenac, care a subliniat că: „prezența la conferință a Procurorilor Generali și miniștrilor de Interne din statele beneficiare ale proiectului denotă voința de a consolida colabo-

ca cererile de asistență juridică internațională în materie penală, oferă posibilitatea de a solicita, organelor de drept din alte state, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală, aceasta nu asigură flexibilitatea în anchetarea cazurilor, fapt care în consecință determină imposibilitatea organului de urmărire penală de a interveni operativ, pierderea probelor sau administrarea lor cu întârziere, imposibilitatea protejării și restabilirii în drepturi a victimelor”, a declarat Procurorul General al Republicii Moldova.

„Menținerea caracterului viabil al mecanismului de interacțiune la nivel internațional și regional al organelor de drept, ce este posibil de realizat prin formarea echipelor comune de anchetă, ar constitui un garant al controlului asupra dinamicii acestui

Deputați moldoveni au făcut schimb de experiență cu legislatori din Suedia

Deputați moldoveni au participat la un seminar privind activitatea parlamentară, unde au făcut schimb de experiență cu un grup de colegi din Regatul Suediei, aflați într-o vizită oficială la Chișinău.

Ședința a fost condusă de vicepreședintele Parlamentului, Liliana Palihovici. Potrivit acesteia, seminarul care a fost desfășurat a avut loc în cadrul programului de parteneriat dintre Parlamentul Suediei și cel al RM.

„Moldova este un stat tînăr, care tinde să își consolideze democrația și să-și întărească instituțiile statului, iar experiența Suediei ne va ajuta în acest sens. În cele două zile de seminar, deputații au discutat despre activitatea în cadrul comisiilor parlamentare. De asemenea, la seminar au fost invitați și 30 de primari din diferite localități. Aceștia au discutat cu deputații din Parlamentul Suediei relațiile dintre administrația centrală și administrația locală, gradul de independență a autorităților locale, finanțarea și mecanismul de activitate”, a spus L. Palihovici.

Goran Lennmarker, șeful delegației de deputați suedezi, a menționat că în cele două zile de lucru au fost puse în discuție activitatea parlamentară în diverse ipostaze. „Am discutat nu atît despre procesul legislativ, cît despre modul de implementare a legilor de către autoritățile locale”, a comunicat Lennmarker.

Oficialul a spus că Suedia are deja o asemenea experiență de colaborare cu Țările Baltice și a menționat că Moldova, deși este o țară mică, are potențial de dezvoltare.

La seminarul comun privind activitatea parlamentară, care a avut loc în perioada 21-22 mai, au participat 21 de deputați moldoveni și șase deputați din Suedia.

OCTAVIAN CALMÂC: PENTRU REFORMAREA SISTEMULUI DE STANDARDIZARE, METROLOGIE, ACREDITARE, PROTECȚIA CONSUMATORULUI ȘI SECURITĂȚII INDUSTRIALE, SÎNT NECESARE ANUAL PESTE 26 MIL. LEI

Viceministrul Economiei a anunțat, în cadrul unei conferințe la tema: „Noi facem măsurări pentru securitatea dvs”, dedicată Zilei mondiale a metrologiei, că acestea sînt calculele preventive ale ministerului, iar reforma urmează să fie implementată în anul 2013. Potrivit sursei citate, către anul 2015 se planifică creșterea numărului de standarde naționale, care vor corespunde normelor europene. Calmăc a mai adăugat că reformarea sistemului de metrologie presupune reorganizarea Institutului Național de metrologie și standardizare, a Centrului de standardizare și metrologie din Bălți și Ceadr-Lunga. În baza acestora, vor fi create Institutul Național

de Metrologie și Centrul de metrologie aplicată, cu oficiul central la Chișinău și cu filiale la Bălți, Cahul și Ceadr-Lunga. În funcțiile Institutului Național de metrologie vor intra asigurarea unității măsurărilor, Centrul de metrologie aplicată se va ocupa de implementarea politicilor de stat în domeniul metrologiei.

La rîndul său, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, a menționat că, prioritară în reforma dată este asigurarea securității consumatorilor, precum și a calității serviciilor. Lazăr a mai menționat și problema cadrelor, accentuînd că urmează să fie create condiții pentru creșterea profesională a specialiștilor din domeniul dat.

Moldova în contextul noii arhitecturi de securitate regională

„Republica Moldova în condițiile noii arhitecturi de securitate regională”. Acesta a fost genericul unei conferințe internaționale științifico-practice, organizată, recent, de Centrul de studii strategice de apărare și securitate din cadrul Academiei Militare „Alexandru cel Bun”.

La ediția 2012 au participat experți în domeniul securității și apărării din România, Ucraina și Republica Moldova, doctori conferențieri și lectori din cadrul Academiei Militare, precum și reprezentanți ai mass-media din țară.

Prezent la eveniment, generalul de brigadă Igor Cutie, comandant al Comandamentului Forțe Terestre, a apreciat organizarea conferinței în domeniul securității regionale. „Astfel de evenimente sînt binevenite și fiecare participant are posibilitatea de a se expune pe marginea subiectelor abordate”, a precizat generalul Igor Cutie.

În cadrul conferinței au fost prezentate un șir de ra-

poarte științifice pe problema securității și apărării la nivel internațional. Totodată,

aceștia au abordat opțiunile de securitate pentru Republica Moldova, semnificația statutului de neutralitate în condițiile noii arhitecturi de

securitate regională, problema pericolelor iminente care pot pune în dificultate funcționarea sistemului de securitate națională a statului. Alte subiecte puse în discuție au vizat securitatea instituțiilor statului, politica externă, politica internă, cu repercusiuni directe asupra funcționării

domeniului militar național etc.

Referenții din țară, precum și cei de peste hotare au ajuns la concluzia că promo-

varea și aplicarea teoriilor, cercetărilor științifice care vizează consolidarea securității naționale a statului, pot fi realizate doar printr-un efort comun al cadrului academic, științific, la nivel național, dar și printr-un înalt grad de cooperare între instituțiile de învățămînt superior din Republica Moldova, instituțiile responsabile de abordarea și soluționarea acestor probleme, precum și factorii de decizie ai statului.

În cadrul evenimentului au fost organizate dezbateri pe marginea rapoartelor audiate. Participanții au făcut un schimb de idei și totodată, au fost prezentate cele mai noi rezultate ale cercetărilor în domeniile securității și apărării, a fenomenului militar contemporan, precum și în alte direcții.

Conferința internațională științifico-practică cu genericul „Republica Moldova în condițiile noii arhitecturi de securitate regională” este organizată anual în Academia Militară „Alexandru cel Bun”.

Lilia DUMINICA

A doua șansă pentru cei cu note negative la BAC

Levi care vor lua note negative la examenele de bacalaureat vor putea susține examenul repetat în cadrul unei sesiuni suplimentare.

„Pentru prima dată organizăm o sesiune suplimentară pentru cei cu note negative. Pe de altă parte, cei care vor fi prinși cu telefoane mobile sau vor fi prinși copiind în sesiunea de bază, vor avea dreptul de a susține examenul anul viitor în sesiunea de bază”, a menționat

ministru l Educației, Mihai Șleahțișchi.

Nu vor avea dreptul să aibă la sine telefoane mobile nici profesorii care vor asista exa-

menele de bacalaureat. Șleahțișchi a anunțat „sanțiuni drastice” pentru cei care vor încălca regulamentul.

„Dacă nu respectă vor fi eliminați din joc. Vor semna o declarație pe propria răspundere. Unele reglementări țin de sfera dreptului penal. Dacă acțiunile unor colegi vor intra în contradicție cu regulamentul, vor avea mari probleme cu justiția”, a precizat Șleahțișchi.

Totodată, ministrul a anunțat că a fost prelungită perioada în care candidații la examenul de BAC vor decide dacă să conteste lucrarea, de la 24 la 48 de ore.

Sesiunea BAC 2012 va fi organizată în perioada 5-22 iunie. Rezultatele vor fi făcute publice pînă pe 30 iunie. Examenele de bacalaureat vor fi susținute în 159 de centre externe, altele decît instituțiile în care candidații și-au făcut studiile. Examenele de BAC vor fi susținute de circa 29 de mii de candidați.

Consultări moldo-austriece la Chișinău

Intensificarea relațiilor bilaterale dintre Republica Moldova și Austria, precum și evaluarea stării actuale și a perspectivelor cooperării. Acestea sînt doar cîteva din subiectele incluse pe agenda întîrzierii dintre viceministri și șefii de departamente ai ministerelor de externe ale celor două state.

Consultările politice moldo-austriece au avut loc în incinta Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Delegația austriacă a fost condusă de Heidemaria Güter, director general, Direcția Europa de Est. Gazde din partea Moldovei au fost viceministrii Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman și Andrei Popov.

Discuțiile s-au axat în principal pe intensificarea relațiilor bilaterale. Părțile au efectuat un schimb de opinii privind situația social-politică și economică din cele două țări, și au evaluat starea actuală și perspectivele cooperării, atît în plan bilateral, cît și în cel multilateral.

Un capitol aparte al consultărilor l-au constituit evoluțiile recente în procesul de integrare europeană a Repu-

blicii Moldova, partea austriacă apreciind progresul înregistrat în domeniul lansării negocierilor privind Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) și liberalizarea regimului de vize cu UE.

Oaspeții au reiterat dis-

ponibilitatea Austriei de a susține eforturile Moldovei în promovarea reformelor interne și de a continua acordarea sprijinului în consolidarea dialogului moldo-comunitar. În vederea atingerii obiectivelor propuse, Chișinăul a solicitat supor-

mul în aplicarea principiilor de diferențiere și mai mult pentru mai mult. Totodată, H. Güter a ținut să menționeze că Republica Moldova înregistrează cea mai bună performanță în cadrul Parteneriatului Estic.

În cadrul consultărilor au mai fost discutate ultimele evoluții în dosarul transnistrean. Interlocutorii au făcut, de asemenea, un schimb de opinii cu privire la evoluțiile recente în procesul de reglementare a conflictului transnistrean, remarcînd dinamica pozitivă în dialogul politic și promovarea măsurilor de întărire a încrederii între cele două maluri ale Nistrului.

În ceea ce privește cooperarea comercial-economică și investițională între Republica Moldova și Austria – unul din domeniile care necesită încă a fi valorificate, oficialii au ple-

dat pentru extinderea acesteia prin organizarea unor evenimente cu caracter economic. Totodată, părțile au relevat importanța desfășurării următoarei ședințe a Comisiei mixte moldo-austriece pentru cooperare economică.

Lilia DUMINICA

A fost inaugurat Biroul Public al Avocatului Parlamentar

La inițiativa Centrului pentru Drepturile Omului, pe 22 mai curent, în cadrul Centrului Republican de Reabilitare și Integrare Socială (CRIS), a avut loc inaugurarea Biroului Public al Avocatului Parlamentar. Subdiviziunea în cauză a fost creată pentru

tățile stabilite în agenda de lucru a avocatului parlamentar constituie asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale persoanelor cu dizabilități.

Asistența juridică în cadrul Biroului Public al Avocatului Parlamentar va fi acordată

acordarea de asistență juridică persoanelor cu dizabilități, din păturile social-vulnerabile și victimelor violenței.

Acțiunea nominalizată se înscrie în contextul eforturilor de realizare a prevederilor Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de Republica Moldova, și în vederea extinderii serviciilor pentru categoria vizată de cetățeni, sensibilizării opiniei publice asupra problemelor cu care aceștia se confruntă. Or, una din prioriti-

pe bază de voluntariat, în activitățile respective urmînd a fi antrenați studenți de la instituțiile de învățămînt superior din Capitală, pensionari, specialiști în domeniu, dispuși să presteze servicii de consultanță în afara orelor de lucru. Pe viitor, Centrul pentru Drepturile Omului intenționează să deschidă asemenea birouri publice ale avocatului parlamentar și în raioanele țării.

Organizația CRIS, în cadrul căreia a fost deschis Biroul Public al Avocatului Parlamentar, acordă asistență copiilor și tinerilor care suferă de maladii severe urmare a catastrofei nucleare de la Cernobil.

La eveniment au fost reprezentanți ai conducerii țării, ai instituțiilor publice centrale, diplomați și donatori externi, parteneri sociali ai CpDOM, rectori ai unor instituții de învățămînt.

CpDOM

Proiectul legii privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă a fost aprobat în prima lectură

Recent, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova a fost examinat și adoptat, în prima lectură, proiectul legii privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă.

În prezent, circulația armelor și munițiilor cu destinație civilă este reglementată prin Legea nr.110-XIII cu privire la arme, aprobată în anul 1994, care conține multiple lacune și creează dificultăți la realizarea sarcinilor de prevenire, de sancționare a delictelor cu folosirea armelor și de menținere a ordinii de drept, potrivit unui comunicat al Direcției informare și relații cu publicul a MAI. Această lege nu prevede clar care sînt condițiile de verificare a posesorilor de arme, mecanismul de anulare a permisului de portarmă, procedura de prelungire a termenului de valabilitate a permisului de portarmă, încetarea și limitarea dreptului de proprietate asupra armelor, condițiile de transportare și tranzit al armelor.

Pentru redresarea situației și armonizarea legislației naționale, cu racordarea ei la prevederile Convenției Europene cu privire la controlul achiziționării și deținerii armelor de foc de către particulari (ratificată prin Legea nr. 1578-XV din 20 decembrie 2002), Ministerul Afacerilor Interne a elaborat proiectul unei noi legi, menite să reglementeze regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă.

Astfel, proiectul dat prevede o reglementare unitară și omogenă a domeniului armelor și va duce la reducerea proliferării armelor în țară și la minimizarea impactului negativ al acestora, precum și la sporirea responsabilității posesorilor și a nivelului culturii de folosire a armelor, se mai conține în comunicatul respectiv.

În proiect sînt stabilite condițiile de acordare și de încetare a dreptului de deținere a armelor, măsurile de evidență și control asupra armelor, procedura de ridicare a armelor și munițiilor,

interdicțiile și restricțiile în ceea ce privește procurarea, tranzitarea, transportarea, transferul și utilizarea acestora, retragerea și anularea permisului de păstrare și portarmă.

De asemenea, proiectul prevede care sînt limitele utilizării anumitor categorii de arme pentru asigurarea securității, exercitarea paizei, pentru încasare, vînătorie, servicii de tir, precum și reglementează activitatea agenților economici licențiați în domeniul producerii, reparației și comerțului cu arme.

Totodată, sînt stabilite și restricții, avînd în vedere că armele reprezintă bunuri cu risc sporit de utilizare și necesită control din partea statului, prin recurgerea la garanții de securitate pentru cetățenii săi.

Principalele prevederi ale acestui proiect vizează înăsprirea condițiilor de eliberare a permisului de procurare și deținere a armelor, accentul fiind pus pe utilizarea armelor conform destinației. Astfel, la solicitarea permisului, cetățeanul va trebui să indice scopul procurării armei (pentru vînătoare - trebuie să fie membru al unei societăți de vînători sau colecționar de arme, pentru tir - trebuie să fie membru al unei asociații sportive sau de tir, pentru autoapărare, pentru colecție, pentru paza obiectelor); majorarea vârstei de la care se permite deținerea armelor, de la 18 ani (cum este în prezent) la 21 de ani, deoarece majoritatea tinerilor la vârsta de 18 ani sînt încadrați în procesul de învățămînt al claselor liceale, și ținînd cont de faptul că arma este un obiect cu risc sporit de utilizare, din considerente de securitate, nu este cazul

să fie încredințată de la o vîrstă atît de fragedă.

Printre aceste prevederi se mai menționează că, nu vor mai putea obține dreptul de a deține arme persoanele care au fost condamnate la privațiune de libertate pentru infracțiuni grave sau care au săvîrșit infracțiuni cu arme, substanțe explozive, toxice, narcotice și psihotrope sau infracțiuni însoțite de violență etc. La fel, cetățenii străini, chiar dacă au permis de ședere pe teritoriul Repu-

blicii Moldova, nu vor avea dreptul să dețină arme de foc, spre deosebire de prevederile legii actuale, care le acordă acest drept. Pentru această categorie de persoane este prevăzut doar dreptul de a deține arme neletale (pistoalele cu gaze sau traumatice), cu excepția celor care se află în misiuni diplomatice, însoțesc delegațiile oficiale, se află temporar la vînătoare sau la competiții sportive.

Cît privește termenul de valabilitate al permisului de port-armă, acesta se va elibera pe o perioadă nelimitată, însă o dată la 5 ani, se va face vizarea acestuia de către subdiviziunea responsabilă a MAI, în cadrul căreia vor fi verificate condițiile de autorizare, starea sănătății, condițiile de păstrare a armei la domiciliu, examinarea tehnică periodică a armei.

O lacună a legislației actuale în domeniul pus în discuție ține de faptul că în

prezent, cadrul legal nu limitează numărul de arme pe care le poate deține cetățeanul concomitent. Însă, potrivit proiectului propus, acest număr va fi limitat pînă la 8 unități, inclusiv: 2 pistoale sau revolvere, 2 arme lungi cu țeava ghintuită, 4 arme de vînătoare de diferit calibru (calibrul 12, 16, 20, 32, care corespund necesităților oricărui vînător activ). La port se permite deținerea asupra sa a unei singure arme din cele autorizate, spre deose-

celelalte va avea doar dreptul de deținere la domiciliu, care pot fi scoase de la locul de păstrare, doar cu autorizarea organului de poliție, pentru a fi folosite în tiruri sau pentru altă destinație. Pentru colecționarul de arme este stabilit că, acesta trebuie să dispună obligatoriu de încăpere conectată la pupitrul centralizat de pază și să obțină atestatul de colecționar.

Pentru ca actualii posesori de arme să se conformeze prevederilor noii legi, proiectul rezervă un termen de 2 ani, de la data intrării în vigoare. În cazul în care cetățeanul deține actualmente mai multe unități de arme decît prevede noua lege, el va avea 4 posibilități: 1) să se înregistreze în calitate de colecționar, iar armele să le înregistreze ca arme de colecție; 2) să înstrăineze armele; 3) să dezactiveze armele și să le dețină în continuare ca arme de panoplie (ca machete de arme); 4) să le predea la organul de poliție pentru nimicire.

În funcție de necesitate, colecționarul de arme poate solicita substituirea permisului de deținere cu un permis cu dreptul de port al unei arme de aceeași categorie din posesie.

Indiferent de scopul pentru care a fost autorizată deținerea armei, orice armă poate fi folosită pentru autoapărare, mai stabilește proiectul.

Se interzice portul armelor albe (cu excepția cuțitelor de vînătoare, portul cărora se permite doar la vînătoare), se interzice folosirea armelor care constructiv nu corespund standardelor internaționale, armelor deteriorate, defectate, contrafăcute, armelor care imită alte obiecte, au modificări neautorizate sau dispozitive aferente, utilizarea cărora prezintă un doar un pericol social deosebit, dar este recunoscută de legislația europeană ca fiind inumană (de exemplu, sistemul de ochire pe timp de noapte, amortizor de sunet).

Proiectul de lege mai stipulează că, comercializarea armelor este permisă doar agenților economici care vor întruni condițiile de licențiere stabilite și vor obține licența pentru acest gen de activitate.

Nu a fost trecut cu vederea nici compartimentul comercializării armelor. Prin urmare, agenții economici care vor dispune de licență în domeniu vor putea importa arme doar cu autorizarea MAI și a Comisiei interdepartamentale de control asupra exportului, reexportului, importului și tranzitului de mărfuri strategice. La import, armele vor fi incluse în Registrul de Stat al Armelor și vor putea fi vîndute numai persoanelor care vor dispune de permis de procurare a armei, eliberat de către MAI. În acest sens, proiectul stabilește anumite condiții, pe care urmează să le întrunească cetățeanul care dorește să-și procure o armă. Registrul de Stat al Armelor va permite monitorizarea centralizată a întregului proces al circulației armelor pe întreg teritoriul țării, de la introducerea acestora în țară și pînă la scoaterea acestora din circuit pentru nimicire.

La elaborarea proiectului a fost respectată procedura privind asigurarea transparenței în procesul decizional, proiectul fiind plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne.

În perioada de aproape 2 ani, cît a durat procesul de elaborare și promovare a proiectului, acesta a fost supus consultărilor publice în cadrul unui șir de întruniri organizate cu participarea membrilor societății vînătorilor și pescarilor, deținătorilor de arme, agenților economici; a fost discutat în cadrul mai multor dezbateri televizate, precum și în presa scrisă.

Odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect, va fi abrogată actuala Lege cu privire la arme nr.110-XI-II din 18 mai 1994.

Cor. DREPTUL

Beția la volan ucide! Peste 700 de accidente în 2012, soldate cu 90 de morți

Beția la volan înseamnă moarte! Din păcate, nu toți șoferii înțeleg acest lucru! Numai de la începutul anului, poliția a înregistrat peste 700 de accidente rutiere, soldate cu 90 de morți. În mai bine de jumătate dintre cazuri, vinovați sînt șoferii în stare de ebrietate. În fiecare an, zi de zi vorbim și îi atenționăm pe cei de la volan că nu e bine cînd între viață și pahar, aleg băutura.

Dar se pare fără prea mare succes, pentru că, spune statistica, numărul șoferilor inconștienți este în continuă creștere. De ce? Credem că, în primul rînd din cauza amenzilor și pedepselor prea blînde. În al doilea – pentru că mita continuă să facă legea în trafic. Cu 500 de euro, un șofer beat poate scăpa basma

curată.

Acum trei săptămîni, Denis Staci a împlinit 20 de ani și... ironia sorții... în aceeași zi a decedat. Un alt tînăr, fără permis de conducere și beat, l-a tamponat mortal în timp ce se deplasa regulamentar, pe marginea drumului. Bărbatul care l-a ucis pe Denis a fost reținut, însă la scurt timp, eliberat. Decizia a pornit o adevărată răscoală la Criuleni, localitatea unde s-a întîmplat nenorocirea. Oamenii au blocat drumul și au cerut ca șoferul să fie arestat. Încercările de a afla mai multe detalii despre acest șofer au fost zadarnice. După protestul sătenilor care, întîmplător sau nu, a fost mediatizat, șoferul a fost arestat, însă nici acum nu am putut să discutăm cu el.

Acesta este un caz din cele peste 700 de accidente rutiere înregistrate de la începutul acestui an. Jumătate dintre ele s-au produs din cauza șoferilor care au urcat în stare de ebrietate la volan. Pînă acum, 90 de persoane și-au pierdut viața. Un alt șofer, de exemplu, care a urcat la volan în stare de ebrietate, a omorît trei tineri care se deplasau pe trotuar și a fugit de la fața locului.

Judecata este cea care, în ultima instanță, va dicta pedeapsa șoferilor. Cît de corect este verdictul, nu se știe...

O familie din Chișinău se plînge că instanța a fost prea blîndă în cazul morții fiului său. Un bărbat inconștient a urcat beat la volan și a curmat o viață pe trecerea de pietoni. Deși

vinovăția i-a fost demonstrată, individul a primit cea mai blîndă pedeapsă pentru această infracțiune – 5 ani cu suspendare.

Cine trebuie să răspundă pentru viața acestor tineri uciși în accidente și cum trebuie ei pedepsiți?

Comparativ cu alte țări, în Moldova, legea aplică pedepse prea blînde pentru șoferii care urcă beți la volan. În Japonia, de exemplu, amenda ajunge pînă la 2 milioane și jumătate de dolari sau chiar pușcărie pînă la 5 ani. În America, șoferii care conduc în stare de ebrietate stau după gratii pînă la jumătate de an. În Belarus, amenda pentru cei care urcă la volan în stare de ebrietate ajunge pînă la 12 500 dolari.

● La solicitarea cititorilor

Adresarea petițiilor și modul de examinare a lor

Petiția se depune în scris sau în formă electronică, în limba de stat sau într-o altă limbă, în conformitate cu Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.

Petiția în formă electronică trebuie să corespundă cerințelor față de documentul electronic, inclusiv aplicarea semnăturii digitale, în conformitate cu legislația în vigoare.

Petițiile, ce țin de problemele securității naționale, de drepturile și interesele legitime ale unor grupuri largi de cetățeni, ori care conțin propuneri privind modificarea legislației, deciziilor organelor de stat, se adresează președintelui Republicii Moldova, Parlamentului și Guvernului.

Petițiile, în care sînt abordate oricare alte probleme decît cele menționate, se adresează organelor sau persoanelor oficiale, de a căror competență nemijlocită ține soluționarea lor.

Petițiile, în care este atacat un act, o decizie, o acțiune ori inacțiune a unui organ administrativ sau persoană oficială, care au lezat drepturile și interesele legitime ale petiționarilor, se adresează organului ierarhic superior de primă instanță.

Petițiile, în care sînt atacate deciziile organizațiilor care nu au organele lor superioare, precum și deciziile executivelor raionale, primăriilor orașelor de subordonare republicană, se adresează instanței de contencios administrativ.

Petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 de zile, iar cele care nu necesită o studiere și examinare suplimentară - fără întârziere sau în termen de 15 zile de la data înregistrării. În cazuri deosebite, termenul de examinare poate fi prelungit de către conducătorul organului corespunzător cu cel mult o lună, fapt despre care este informat petiționarul. Cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată peti-

ționarului. Petițiile (cererile) prin care se solicită o informație oficială se examinează în termenele stabilite în legislația privind accesul la informație. Dacă petiția ține de competența altui organ, ea se expediază acestui organ în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care este informat petiționarul. Legea interzice remiterea petițiilor organelor sau persoanelor oficiale, acțiunile ori deciziile cărora sînt atacate. Petițiile trebuie să fie semnate de autor, indicîndu-se numele, prenumele și domiciliul. Petițiile în formă electronică conțin informații privind numele, prenumele, domiciliul și adresa electronică a petiționarului. Petițiile ce nu întrunesc condițiile menționate se consideră anonime și nu se examinează. Fac excepție petițiile ce conțin informații referitoare la securitatea națională sau ordinea publică, care se remit spre examinare organelor competente.

În cadrul examinării petiției petiționarul are dreptul:

- să expună personal argumente organului sau persoanei oficiale care examinează petiția;
- să beneficieze de serviciile avocatului;
- să prezinte organului sau persoanei oficiale care efectuează examinarea materiale suplimentare ori să solicite organului sau persoanei oficiale de a cere aceste materiale;
- să ia cunoștință de materialele examinării;
- să primească răspuns în scris, oral sau în formă electronică despre rezultatele examinării;
- să ceară repararea pagubei în modul stabilit de legislație.

Organul sau persoana oficială cărora le-au fost adresate petițiile sînt obligate:

- să examineze petițiile, inclusiv cererile prealabile, în termenul stabilit de lege;
- să asigure restabilirea drepturilor lezate și recuperarea, în condițiile legii, a prejudiciului cauzat;
- să asigure executarea deciziilor adoptate în urma examinării petițiilor. Organul

emitent este în drept să respingă cererea prealabilă sau să o accepte și, după caz, să anuleze sau să modifice actul administrativ. Organul ierarhic superior este în drept să respingă cererea prealabilă sau să o accepte și să anuleze actul administrativ, în întregime sau în parte, să oblige organul ierarhic inferior să repună în drepturi persoana respectivă ori, după caz, să anuleze actul administrativ emis cu acordul său. În procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și a informațiilor ce constituie secrete de stat. Nu se admite elucidarea unor informații privind personalitatea petiționarului, dacă acestea nu se referă la conținutul petiției.

Rezultatul examinării se aduce la cunoștință petiționarului în scris sau în formă electronică, iar cu consimțămîntul lui - oral. Răspunsul trebuie să fie bazat pe materialele examinării și să conțină trimiteri la legislație. În cazul cînd cerințele expuse în petiție sînt recunoscute legale, organul sau persoana oficială, care au adoptat decizia despre satisfacerea lor, sînt obligate să ia măsuri în vederea compensării prejudiciilor materiale, în condițiile legii, să soluționeze problema responsabilității persoanelor vinovate de încălcarea legii. Petiționarii, care consideră că drepturile lor sînt lezate și nu sînt de acord cu deciziile organului sau persoanei oficiale care au examinat petiția, au dreptul de a se adresa în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, dacă, conform legii, se adresează direct în instanță, sau de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă, sau, în caz dacă în intervalul menționat nu au primit răspuns - din ziua cînd trebuiau să-l primească. Petiționarul depune în instanța de contencios administrativ, concomitent cu cererea, și răspunsul organului sau persoanei oficiale, care i-au refuzat restabilirea dreptului. În

cazul cînd petiționarul nu a primit nici un răspuns în termenele stabilite, el va menționa acest fapt în cererea depusă, iar instanța de contencios administrativ va cere răspunsul respectiv. Instanța de contencios administrativ examinează cererea, conform prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000. Încălcarea ordinii oficial stabilite de organizare a lucrului cu petițiile, precum și a evidenței sau păstrării lor de către persoanele special desemnate pentru aceasta, atrage după sine răspunderea disciplinară. În lipsa persoanelor indicate, răspunderea disciplinară o poartă conducătorul organului respectiv. Refuzul neintemeiat de a examina petiția sau tăgădnarea examinării ei, adoptarea unor decizii ce contravin legislației, divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui atrage după sine răspundere administrativă. Persecuțarea petiționarului în legătură cu înaintarea petiției ori cu exprimarea unor aprecieri critice ce se conțin în ea, precum și alte acțiuni, dacă acestea au fost însoțite de abuz de putere sau abuz de serviciu, exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu, de atitudine neglijentă față de îndatoririle sale din partea persoanelor cu funcții de răspundere, în urma cărora au fost prejudiciate considerabil drepturile petiționarului, interesele de stat și obștești, atrage după sine răspundere penală.

Petițiile adresate a doua oară, care nu conțin argumente ori informații noi, nu se reexaminează, fapt despre care este informat în scris sau în formă electronică petiționarul. Persoanele de stat de rang superior primesc petiționarii în audiență în modul stabilit de ele, dar nu mai rar de o dată pe lună. Conducătorii de ministere și departamente organizează primirea petiționarilor nu mai rar de două ori pe lună, iar conducătorii organelor de autoadministrare locală, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor - nu mai rar de o dată pe săptămînă.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Vreau să știu de care indemnizații beneficiază familiile cu copii și în baza căror documente se stabilesc ele.

Parascovia Udrea,
r-n Orhei

Conform Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002, cu modificările și completările ulterioare, familiile cu copii beneficiază de următoarele tipuri de indemnizații:

pînă la împlinirea vîrstei de 1,5 ani pentru persoanele neasigurate.

Dreptul la indemnizațiile nominalizate se stabilește de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale în temeiul următoarelor documente:

- actul de identitate al persoanei căreia i se stabilește indemnizația;

- certificatul de naștere al copilului, după caz, certificatul de naștere al copilului premergător;

- adeverința de naștere a copilului (doar în cazul indemnizației unice la nașterea copilului).

◆◆◆
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Grifotal & GL”, cet-lor: Bou Valeriu, Chira Alina, pentru data de 22 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea „Universalbank” privind evacuarea.
Judecător A. Catană

◆◆◆
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Duostar”, pentru data de 18 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2E-682/2012, la acțiunea SRL „Pielart” privind încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și a penalităților.
Judecător Galina Moscalciuc

◆◆◆
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Folcons-Com”, pentru data de 4 iulie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2E-44/2012, la cererea SRL „Ehnaton” privind încasarea datoriei.
Judecător Alexandru Gafton

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „SAVRUSTEX” SRL, pentru data de 7 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea: procurorul sec. Centru mun. Chișinău, ÎS Uzina Experimentală „ASELTEH” privind încasarea datoriei.
Judecător V. Micu

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Recichina Ianina, adresa: str. M. Costin nr. 1/3, apt. 1 sau str. B. Voevod nr. 6/1, apt. 8, pentru data de 7 iunie 2012, ora 14.20, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de reclamant în cauza civilă nr. 2-2653/11, către Pencova M. privind recunoașterea nulității testamentului din 01.03.2011, eliberat de către Savenco Elvira.
Judecător Gh. V. Bîrnaz

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Chihaiia Ion, a.n. 04.07.1983, pentru data de 8 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Galben Vasile privind încasarea datoriei.
Judecător Ig. Vornicescu

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Arama Igor, pentru data de 13 iunie 2012, ora 17.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Paladi Oleg privind încasarea sumei.
Judecător V. Ilașco

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Geotir-Info” SRL, pentru data de 27 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Rumitox” privind încasarea datoriei.
Judecător Stella Bleșceaga

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Aga Victor, născut pe 23.08.1957, pentru data de 28 iunie 2012, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea CCL - 213 privind încasarea datoriei.
Judecător Serghei Papuha

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Muzica S”, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Chișinău, str. Gheorge Asachi nr. 19, B”, apt. 10, pentru data de 31 mai 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Luxolina” privind încasarea datoriei (11 816,50 lei).

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Trofim Victor, pentru data de 5 iunie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Dugari Leonid către: Trofim Victor, Trofim Elena privind dezmințirea informației și repararea prejudiciului moral.

Judecător

Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Novalis” SRL, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. A. Șciusev nr. 26, apt. 3, pentru data de 6 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Nefis” SRL privind încasarea penalității.

Judecător

Nadejda Mazur

◆◆◆
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Global-Expres”, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, satul Ghidighici, str. A. Mateevici nr. 6, apt. 8, pentru data de 15 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Vladalina” privind încasarea sumei.

Judecător

V. Brașoveanu

◆◆◆
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Agrostinca”, IDNO: 1005600013909, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 1, apt. 533, pentru data de 18 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Academia de Științe” privind încasarea sumei.

Judecător

V. Brașoveanu

◆◆◆
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vieru Mihail, a.n. 07.10.1985, pentru data de 19 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea „Marmis & Lombard” SRL privind încasarea prejudiciului material.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

I. Busuioc

Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului: Gospodăria Tărănească „Andoni Victor”, pentru data de 6 iunie 2012, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea FPC „Bioprotect” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Berzoi Simion, pentru data de 13 iunie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea CCL - 114, intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător Nina Arabadji

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tihonenco Oleg, pentru data de 17 iunie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Tihonenco Diana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului: Confederația Națională a Patronatului, pentru data de 25 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Monolit” privind încasarea datoriei.

Judecător V. Micu

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Guzun Petru, pentru data de 7 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Țonu Valeriu privind încasarea datoriei.

**Vicepreședintele
Judecătoriei Botanice** Iurie Cotruță

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Grecu Oxana, pentru data de 8 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Cornea Veaceslav privind încasarea datoriei.

Judecător R. Țurcanu

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Serg-munt” SRL, pentru data de 11 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CD „Vladalina” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Luca Serghei, pentru data de 18 iunie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Luca Valentina privind pierderea dreptului la folosirea spațiului locativ.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Hazar-Service”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Uzinelor nr. 2, of. 410, pentru data de 13 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „ElitAutoDiamant” privind încasarea datoriei.

Judecător Ion Bulhac

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Demidevschi Oxana, pentru data de 13 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315.) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Demidevschi Iurie către: executorul judecătoresc Ioniță Roman, SA „Universalbank”, Demidevschi Oxana privind anularea încheierii executorului judecătoresc.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Igor Mănescu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ecoboom”, pentru data de 19 iunie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315.) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SC „Rumitox” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Igor Mănescu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Kurtay”, pentru data de 19 iunie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315.) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SC „Rumitox” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Igor Mănescu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Stelatex Co”, pentru data de 21 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306.) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CD „Vladalena” SRL privind încasarea sumei datorate.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Oxana Robu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tominter DS”, pentru data de 27 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315.) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SRL „Super-Victoria” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Igor Mănescu

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Galina, domiciliată: or. Briceni, str. Uzinelor nr. 20, apt. 43, pentru data de 11 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 3) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA privind executarea dreptului de ipotecă.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător N. Chirtoagă

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Istratuc Petru, a.n. 28.08.1957, domiciliat: satul Rublenița, Soroca, pentru data de 11 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Istratuc Daria privind desfacerea căsătoriei.

Judecător M. Soficiuc

Judecătoria Ocnița, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pucas Ruslan, a.n. 12.06.1982, domiciliat în or. Ocnița, str. A. Pușkin nr. 86, pentru data de 12 iunie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (Ocnița, str. Burebista nr. 47, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea ICS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Corina Albu

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Cireș Leonid, domiciliat în satul Ciocîlteni, Orhei, pentru data de 12 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Cireș Mariana privind obligarea de a da acordul și înlăturarea obstacolelor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Veronica Cupcea

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Badan Oleg Filip, cu ultimul domiciliu în satul Clîșova-Nouă, Orhei, pentru data de 13 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Buciușcan Nicolae privind repararea prejudiciului material.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

Judecătoria Donușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Climenco Stanislav, pentru data de 14 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Donușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Climenco Nadejda privind încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Oxana Banari

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Turea Oleg Dumitru, domiciliat în or. Orhei, str. Stejarilor nr. 2, „A”, apt. 19, pentru data de 15 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal - Locative” Orhei privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Veronica Cupcea

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pilipco Cozeta, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. N. Testemițanu nr. 29/2, apt. 28, pentru data de 11 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Molcianov Serghei către: Limasov Elena, Pilipco Cozeta, Jigan Vladimir privind declararea nulă a actelor juridice.

Judecător Nadejda Mazur

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Limasov Alexandr Vladimir, Jigan Vladimir, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Valea Trandafirilor nr. 10, pentru data de 11 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Molcianov Serghei către: Limasov Elena, Pilipco Cozeta, Jigan Vladimir privind declararea nulă a actelor juridice.

Judecător Nadejda Mazur

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Limasov Elena, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str-la Muncești nr. 426, „A”, pentru data de 11 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Molcianov Serghei către: Limasov Elena, Pilipco Cozeta, Jigan Vladimir privind declararea nulă a actelor juridice.

Judecător Nadejda Mazur

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Acvatehnologie”, pentru data de 11 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît, în cauza civilă la acțiunea SRL „UBFB Trade Group” privind încasarea sumei.

Judecător S. Lazari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Trocin Victoria, pentru data de 12 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-3006/2012, la acțiunea lui Țurcan Sveatoslav privind încasarea datoriei.

Judecător Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ICS Organizația de Microfinanțare „Dogmat Credit” SA, pentru data de 14 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît, în cauza civilă la acțiunea SA „Moldcell” privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Pamarani Lux”, or. Hîncești, str. 21 August nr. 1, „A”, pentru data de 26 iunie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ICS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Buhna Stepanida Ion, domiciliată: Hîncești, satul Cărpini, str. Berzarin nr. 8, pentru data de 21 iunie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ICS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Mihail Macar

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cletici Leonid Vasile, domiciliat: satul Mereșeni, Hîncești, pentru data de 21 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ICS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Mihail Macar

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Costea Grigori Petru, domiciliat: or. Hîncești, str. S. Lazo nr. 63, pentru data de 21 iunie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ICS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Mihail Macar

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Boaghe Dumitru Foma, domiciliat: satul Pervomaiscoe, Hîncești, pentru data de 21 iunie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ICS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Mihail Macar

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gac Valentina Gheorghe, domiciliată: or. Hîncești, str. Sf. Maria nr. 10, apt. 1, pentru data de 21 iunie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ICS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Mihail Macar

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ostafciuc Serghei, pentru data de 14 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Casino National Group” SRL privind recuperarea prejudiciului.

Judecător Garri Bivol

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Digori Filip Nicolae, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Unirii nr. 150, apt. 24, pentru data de 19 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Gandiuc Gheorghe privind neexecutarea obligațiilor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, anunță pentru data de 12 iunie 2012, ora 11.00, licitație publică de vânzare a apartamentului nr. 100, situat în mun. Chișinău, str. Cahul nr. 8, cu suprafața de - 54,5 metri pătrați, nr. cadastral - 0100421.113.01.100, ce aparține cu drept de proprietate debitorului Mircea Lilia Gavril, a.n. 17.04.1977, c/p - 0972210364190.

Prețul de staț - 555 688 lei (cinci sute cincizeci și cinci mii șase sute optzeci și opt lei).

Doritorii de a participa la licitație, pînă la 11 iunie 2012, vor depune cererea de participare cu indicarea prețului propus pentru lotul scos la licitație și dovada de achitare a contului în mărime de 5% din prețul inițial al bunului scos la licitație, la biroul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu.

Acontul și taxa de participare la licitație în mărime de 60 lei, se va depune la contul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu, nr. - 2224311909, c/f - 43242017, în BC „Victoriabank” SA, filiala Nr. 11, Chișinău VICBMD2X883.

Pentru informații suplimentare, vă adresați executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 336, tel. 54-70-41, tel. mob. 069130707.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Raisa Grecu**, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Olga Ojog**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Diana Tacu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Alexandru Gheorghieș**, președintele Judecătoriei Glodeni; **Ion Arhiliuc**, judecător, CSJ; **Iurie Melinteanu**, judecător, CA, Chișinău; **Eduard Harunjen**, procuror, șef secție, Procuratura Generală; **Ion Draguța**, procuror, șef secție, Procuratura Generală.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului
de administrație al Uniunii Juriștilor,
Echipei Dreptul și Revista Națională
de Drept**

Echipei redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Divertis

Șapte metode ciudate de a slăbi

Renuțarea la una dintre mesele principale și consumarea unor dulciuri în timpul gătitului se numără printre metodele ciudate, dar eficiente prin care se poate slăbi.

1. *Consumul de ulei sau apă cu zahăr între mese*

Potrivit lui Seth Roberts, un psiholog american care a pus la punct dieta Shangri-La, persoanele care beau, de două ori pe zi, 1-3 linguri de apă îndulcită sau 1-2 linguri de ulei de măsline, între mese, înregistrează o scădere a apetitului.

2. *Condimentarea felurilor de mâncare*

Adăugarea de condimente foarte aromate în mâncare poate oferi un mai bun control asupra porțiilor – creierul este, astfel, forțat să fie atent la noile arome. Cu cât combinația de arome este mai insolită, cu atât este mai eficientă. În plus, condimente,

precum scorțișoara și chimbrul sînt pline de antioxidanți.

3. *Renunțarea la gustări*
Nutriționiștii recomandă

dă, de obicei, cinci sau chiar șase mese mai mici pe zi. Însă, potrivit unor studii noi, o frecvență mai mare a meselor poate tulbura organismul,

care nu mai știe cînd îi este foame.

4. *Consumarea unor dulciuri în timpul gătitului*

Persoanele care gătesc pot consuma o acadea, de preferat cu arome puternice, pentru ca papilele gustative să fie ocupate. În acest fel, se evită tentația de a gusta tot timpul din felurile de mâncare preparate.

5. *Blocarea mirosului cu un clește pe nas*

Mirosul joacă un rol important în modul în care este percepută mâncarea. Din acest motiv, se recomandă plasarea unui clește de rufe pe nas, păs-

trînd nările închise în timpul mesei.

6. *Renunțarea la una din mesele principale*

Postul cu întreruperi se numără printre noile tendințe în materie de cure de slăbire. Un post alimentar de 24 de ore poate fi perceput de organism ca un maraton al foamei, renunțarea la una - două dintre mesele principale fiind o metodă mai ușoară de a slăbi.

7. *Prăjitură la micul dejun*

Cercetătorii israelieni au descoperit că participanții la un studiu care aveau un mic dejun bogat în proteine și carbohidrați – care includea și un desert, puteau să respecte mai ușor regulile dietei și să țină la distanță kilogramele în plus, comparativ cu persoanele care aveau un mic dejun hipocaloric.

Pielea reflectă modul de viață

Dacă sînteți o persoană fumătoare, stați la soare pentru bronz, consumați alimente fără valoare nutritivă, luați în greutate excesiv sau treceți printr-o perioadă de stres prelungit, pielea dumneavoastră va plăti pentru toate acestea. Dacă, pe de altă parte, vă relaxați frecvent, consumați alimente sănătoase și o să păstrați, în general, obiceiuri de viață pozitive, veți fi recompensată cu o piele netedă, fermă, chiar și la vârste înaintate.

Consumul de apă în cantitate suficientă, cel puțin opt pahare mari pe zi, este foarte important, deoarece ajută la hidratarea celulelor din piele, făcînd-o să arate netedă și mai tînă, spune dr. Karhy A. Fields, consultant clinic de dermatologie la Universitatea din California. La fel de important, menționează ea, este umiditatea aerului din jur.

Protecția solară este și ea esențială. Este singurul mod de a preveni efectele nocive viitoare, deoarece blochează radiația ultravioletă a soarelui. Acest aspect este important, deoarece expunerea la soare este responsabilă de aproximativ 90% dintre cancerurile de piele. Medicii sfătuiesc aplicarea ecranului de protecție solară din abundență după crema hidratantă, dar cel puțin cu 30 de minute înainte de expunerea

la soare, și repetarea ei la fiecare două ore. Alegeți produse care blochează atât UVA, cât și UVB, și au un factor de protecție solară (FPS) de cel puțin 15.

Folosirea ecranului de protecție și îngrijirea generală a sănătății reprezintă doar începutul pentru obținerea unui aspect sănătos al pielii. În mod firesc, pielea se modifică în timp, mai ales după menopauză, cînd declinul nivelului estrogenic determină pierderea elasticității tegumentelor.

Factorii genetici joacă și ei un rol: dacă alți membri ai familiei au riduri multe, există un risc mai mare de a le face și dumneavoastră. Asta nu înseamnă că sînteți, totuși, la dispoziția timpului. În ultimii ani, companiile de cosmetice au creat sute de produse pentru întinerire care pot proteja în mod real pielea, pot diminua ridurile și vă ajută, în general, să arătați mai tînă.

Unele produse au fost testate îndelung și li s-a dovedit eficacitatea. Altele arată bine în recipiente, iar etichetele le fac să „sune” eficiente, dar există puține dovezi că pot schimba ceva. Singurul mod de a afla ce produse trebuie luate în serios este de a înțelege activitatea științifică aflată în spatele lor.

Caleidoscop

O fetiță din Marea Britanie a fost declarată erou pentru că și-a salvat surioara mai mică

Are doar șapte ani, dar este deja erou. Ramona, o fetiță din Marea Britanie, a fost premiată pentru că și-a salvat surioara de numai trei ani. Aceasta a împins-o pe micuța din fața unei mașini care venea spre ea, dar a căzut ea însăși sub roțile automobilului.

Potrivit „Daily Mail”, vinovat de accident se face un bătrîn de 94 de ani. În loc să frîneze, șoferul a accelerat în direcția în care se jucau cele două surori. Datorită eroismului Ramonei, surioara sa a suferit doar un cucui.

Eroina a ajuns însă, la spital cu un picior și o coastă ruptă, un genunchi perforat și hemoragie internă. A suferit cinci operații, iar acum și-a revenit complet. Zilele acestea poliția din orașul Bristol i-a acordat premiul „Children and Young People”.

Un bătrîn și-a luat masteratul la 97 de ani

Un bătrîn din Australia a demonstrat că niciodată nu este prea tîrziu să înveți. Allan Stewart, a stabilit un record după ce și-a luat masteratul la vârsta de 97 de ani.

Certificatul de masterat este a patra diplomă de studii superioare deținută de Stewart. Bătrînul este licențiat și în drept.

Cum poate vinul roșu să ne prelungească viața?

Oamenii de știință susțin că au descoperit secretul longevității „ascuns” într-un ingredient al vinului roșu.

Așa-numitul ingredient miraculos poartă denumirea de resveratrol și se crede că are proprietăți anti-îmbătrînire și capacitatea de a lupta împotriva cancerului și a bolilor de inimă. Acum, în urma studiilor de laborator, oamenii de știință spun că s-au convins că resveratrolul crește nivelul energiei din organism.

Bătrînul și-a luat disertația în studii de psihologie, depășindu-și propriul record. Asta după ce în 2006, la 91 de ani, a devenit cel mai în vîrstă absolvent al unei facultăți. Întrebat dacă vrea să-și continue educația, Stewart a declarat că se va mai odihni un pic.

Cu toate acestea, ingredientul pare să aibă efect doar în prezența genei SIRT1, care este cheia longevității și a energiei. Cercetări anterioare au demonstrat că resveratrolul îmbunătățește starea de sănătate a șoarecilor hrăniți cu o dietă bogată în grăsimi, crescînd durata de viață a acestora.

După mai multe controverse legate de efectele resveratrolului, acum oamenii de știință spun că au reușit să dezlege misterul ingredientului din vinul roșu și că sînt foarte aproape de crearea unui medicament care ar reprezenta echivalentul beneficiilor aduse de 8000 de sticle de vin.

În absența genei SIRT1, resveratrolul nu are însă efectul dorit, așa că specialiștii caută o moleculă care imită efectul resveratrolului. Astfel de compuși ar putea constitui baza unor viitoare medicamente menite să extindă durata de viață.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Liliă DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie. Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 24 sp